

RAAD VOOR GESCHILLEN
van de
Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

heeft bij wijze van bindend advies de volgende uitspraak gedaan in zake het geschil tussen:

X
eiseressen

en:

Y
verweerder

1. PROCEDURE

2. VASTSTAANDE FEITEN

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat de Raad uit van het volgende:

- 2.1 Eiseressen exploiteren een garagebedrijf. Eiseres sub 1 is holding van eiseres sub 2. De aandelen van de holding zijn volledig in handen van de heer [..., hierna: B, RvG], die in deze procedure vertegenwoordigt.
De aandelen van eiseres sub 3 zijn volledig in handen van de echtgenote van de heer B, terwijl de heer B bestuurder is van de vennootschap.
- 2.2 Verweerder is als accountant verbonden aan [..., hierna: A Accountants, RvG].
- 2.3 Bij brief van 10 mei 2010 heeft A Accountants een door eiseres sub 1 verstrekte opdracht vastgelegd (hierna: de opdrachtbevestiging 1).

In deze opdrachtbevestiging is vastgelegd dat A Accountants op basis van door eiseres te verstrekken gegevens de jaarrekening vanaf het boekjaar 2009 zal samenstellen.

Ter zake het honorarium is in deze opdrachtbevestiging vastgelegd dat het is gebaseerd op de tijdsbesteding van de medewerkers belast met de opdracht en de te maken kosten, waarbij de individuele uurtarieven in overeenstemming zijn met de mate van verantwoordelijkheid en de vereiste ervaring en bekwaamheid van elk der teamleden.

In de opdrachtbevestiging worden de algemene voorwaarden van A Accountants van toepassing verklaard.

- 2.4 Bij brief van 10 mei 2010 heeft A Accountants een door eiseres sub 2 verstrekte opdracht vastgelegd (hierna: opdrachtbevestiging 2). De opdrachtbevestiging is verder gelijkloidend aan opdrachtbevestiging 1.
- 2.5 Bij brief van 17 september 2013 heeft A Accountants een door eiseres sub 3 verstrekte opdracht vastgelegd (hierna: opdrachtbevestiging 3).
In deze opdrachtbevestiging is vastgelegd dat A Accountants op basis van door eiseres te verstrekken gegevens de jaarrekening vanaf het boekjaar 2013 zal samenstellen.
Voor het overige is de opdrachtbevestiging 3 gelijkloidend aan opdrachtbevestiging 1.
- 2.6 De werkzaamheden ingevolge de opdrachtbevestigingen zijn uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van verweerder.
- 2.7 A Accountants heeft de verrichte werkzaamheden regelmatig, doorgaans maandelijks, gefactureerd.
- 2.8 Tot de door verweerder verrichte werkzaamheden behoren het samenstellen van de (geconsolideerde) jaarrekening van eiseressen sub 1 en 2 over het boekjaar 2013. Deze is uitgebracht op 14 januari 2015.
Tevens hebben de werkzaamheden betrekking gehad op de aangiften vennootschapsbelasting en omzetbelasting en de salarisadministratie.
- 2.9 In of omstreeks 2007 heeft verweerder voor de heer B advieswerkzaamheden verricht in verband met een omzetting van de toenmalige eenmanszaak in een of meer besloten vennootschappen. Verweerder heeft in dat kader onder meer prognoses gemaakt.
- 2.10 In 2012 heeft verweerder op verzoek van de heer B advieswerkzaamheden verricht in verband met een schadeclaim jegens de Rijksdienst Wegverkeer (RDW). Verweerder heeft in dat kader onder meer stukken ten behoeve van de advocaat van eiseressen opgesteld.

- 2.11 In 2013 en 2014 heeft verweerder werkzaamheden verricht ten behoeve van de samenstelling van de jaarrekeningen 2014. Verweerder heeft de werkzaamheden niet afgerond omdat verweerder bepaalde gegevens niet ontving c.q. geen antwoord kreeg op vragen aan de heer B.
- 2.12 In mei 2016 heeft verweerder de opdracht neergelegd.
- 2.13 Ook door eiseressen is toen aan verweerder meegedeeld dat de samenwerking per direct beëindigd werd.
- 2.14 Bij e-mail van 20 mei 2016 heeft de heer B aan verweerder meegedeeld al de rekeningen van de afgelopen jaren te betwisten daar hij het niet eens was met de wijze waarop verweerder de afgelopen jaren zijn accountant was geweest. De heer B deed een voorstel voor de afwikkeling van openstaande facturen.
- 2.15 Bij e-mail van 26 mei 2016 heeft verweerder zijn standpunt over de beëindiging van de relatie aan de heer B meegedeeld. Verweerder kondigde tevens incassomaatregelen aan ten aanzien van een openstaand bedrag van €41.779,35 (incl. BTW).
- 2.16 Bij e-mail van 7 juli 2016 heeft verweerder aan de heer B meegedeeld dat hij door het uitblijven van antwoorden op significante zaken de opdracht had teruggegeven, onder verwijzing naar Standaard 4410. Verweerder had daarover advies ingewonnen bij de NBA.
- 2.17 Bij brief van 31 mei 2016 heeft de advocaat van verweerder eiseres sub 1 gesommeerd tot betaling van een bedrag van €8.399,35 (incl. BTW) aan openstaande facturen en €794,97 aan incassokosten, in totaal €9.194,32 (incl. BTW).
- 2.18 Bij brief van eveneens 31 mei 2016 heeft de advocaat van verweerder eiseres sub 2 gesommeerd tot betaling van €31.290,87 (incl. BTW) aan openstaande facturen en €1.087,91 aan incassokosten, in totaal €32.378,78 (incl. BTW).
- 2.19 Bij brief van eveneens 31 mei 2016 heeft de advocaat van verweerder eiseres sub 3 gesommeerd tot betaling van €2.089,13 (incl. BTW) aan openstaande facturen en €313,37 aan incassokosten, in totaal €2.402,50 (incl. BTW).
- 2.20 Hierna heeft A Accountants eiseressen in kort geding gedagvaard tot – kort gezegd – betaling van de vermelde bedragen. Voor de mondelinge behandeling van dat geding hebben eiseressen €41.779,35 (incl. BTW) betaald. Tevens is toen door partijen overeengekomen dat de geschillen voor bindende beslechting aan de Raad voor Geschillen worden voorgelegd.

2.21 Alle in deze uitspraak genoemde bedragen zijn exclusief BTW tenzij anders is vermeld.

3. VORDERING

3.1 Eiseressen vragen het oordeel van de Raad over de discussie die is ontstaan over de nota's van A Accountants in relatie tot de kwaliteit van het uitgebrachte advies en de begeleiding. Zij zijn van mening dat sprake is van bovenmatig declareren door A Accountants gedurende een periode van 11 jaar.

3.2 Eiseressen verzoeken de Raad de declaraties, de klachten van eiseressen in ogenschouw nemende, te begroten, nu zij onder protest, om aan een dure kort geding procedure te ontkomen, een bedrag van € 42.000,- in depot onder A Accountants hebben gestort.

3.3 Eiseressen verzoeken de Raad hun klachten gegrond te verklaren en te verklaren voor recht dat A Accountants niet als goed opdrachtnemer jegens eiseressen als opdrachtgevers heeft gehandeld. Zij verzoeken de Raad vast te stellen dat er door A Accountants gedurende de periode van 2005 tot en met 2016 bovenmatig is gedeclareerd.

3.4 Ter zitting hebben eiseressen de vorderingen als volgt geconcretiseerd.

a. Op grond van de urenspecificatie bij de betwiste en in het kader van het kort geding betaalde facturen van € 41.779,35 (incl. BTW) vorderen eiseressen de terugbetaling van (alles inclusief BTW):

- eiseres sub 1	€ 3.069,55
- eiseres sub 2	€ 10.648,80
- eiseres sub 3	<u>€ 1.474,52</u>
	€ 15.192,87

b. Ter zake van betwiste facturen over het tijdvak 2010 tot 2013 vorderen eiseressen terugbetaling van (€ 15.192,87/€ 41.779,35=) 36% van de volgende ontvangen nota's (alles inclusief BTW):

Ontvangen nota's	
2010	€ 29.641,14
2011	€ 16.747,50
2012	€ 11.374,98
2013	<u>€ 17.368,02</u> *
	€ 75.131,64

Correctie* € 9.334,76 -/-
€ 65.796,88 x 36% € 23.686,88

*: Openstaande nota's 2013

[Eiseres sub 3, RvG]

20130770 € 233,97

20130970 € 247,03

[Eiseres sub 2, RvG]

20130772 € 5.255,80

20130915 € 2.177,37

20130972 € 622,42

20131102 € 798,17

€ 9.334,76

3.5 Eiseressen bieden aan drie getuigen te horen inzake het geschil.

4. VERWEER

4.1 Verweerder heeft zich gemotiveerd tegen de vorderingen verweerd op welk verweer de Raad hierna waar nodig zal ingaan.

5. BEOORDELING

5.1 Uitgangspunt bij de beoordeling zijn de opdrachtbevestigingen 1, 2 en 3 uit 2010, respectievelijk 2013 en de daarin telkens toepasselijk verklaarde algemene voorwaarden.

5.2 Voor zover te dezen relevant is in de opdrachtbevestigingen bepaald dat – kort gezegd – de werkzaamheden werden gefactureerd op basis van uren maal tarief. Ook in de algemene voorwaarden (artikel 8) is deze bepaling terug te vinden.

Voorts is in dat artikel bepaald dat maandelijks wordt gefactureerd.

Uit de door partijen in het geding gebrachte stukken, waaronder de correspondentie uit 2013 en 2014 in verband met de schadeclaim jegens de RDW, volgt dat eiseressen bekend waren met de door verweerder gehanteerde tarieven.

5.3 Zoals uit het hiervoor bij randnummers 3.3 en 3.4 vermelde volgt, hebben eiseressen hun vorderingen betrokken op de periode van 2005 tot en met 2016 en wel zodanig dat een onderscheid is gemaakt tussen enerzijds vorderingen ter zake van de facturen die in het kader van het kort geding zijn betaald en anderzijds de facturen over het tijdvak 2010 tot 2013. Over dat tijdvak vorderen eiseressen terugbetaling van € 23.686,88 incl. BTW. Ter zake van de

voor het kort geding betaalde facturen vorderen zij terugbetaling van € 15.192,87 incl. BTW.

- 5.4 In het inleidende processtuk hebben eiseressen een aantal geschilpunten aangedragen, die deels het karakter lijken te hebben van een vordering.
Nu eiseressen ter zitting hun vorderingen geconcretiseerd hebben zoals bij randnummer 3.4 is vermeld, zal de Raad de beoordeling daarop toespitsen en houdt de Raad het ervoor dat de door eiseressen genoemde geschilpunten geen uitbreiding beogen van de vorderingen zoals eiseressen deze hebben geconcretiseerd, mede omdat die geconcretiseerde vorderingen in het inleidende processtuk zijn opgenomen.
- 5.5 De Raad zal hierna achtereenvolgens ingaan op de vorderingen als vermeld bij 3.4a respectievelijk 3.4b.

Ad vorderingen sub 3.4a

- 5.6 Dit onderdeel van de vordering heeft betrekking op facturen uit het tijdvak september 2013 tot mei 2016. Eiseressen hebben hun bezwaren tegen deze facturen vermeld op productie 18 bij het inleidende processtuk.
Uit het overzicht van productie 18 blijkt dat in 2016 enkele facturen zijn gestuurd met factuurbedragen variërend van enkele euro's tot € 44,10 (incl. BTW) naast een factuur van € 177,50 van januari 2016 ter zake van jaarrekening 2014 en twee rentefacturen van 1 mei 2016, bedragende € 197,53, € 3.585,04 en € 660,88. De overige betwiste facturen dateren uit de jaren 2013 tot en met 2015.
- 5.7 Verweerder heeft, met een beroep op de algemene voorwaarden, aangevoerd dat betaling van de facturen dient plaats te vinden binnen de betalingstermijn, die blijkens de facturen 14 dagen belooft. Verweerder heeft gewezen op het recht van de opdrachtgever om bij niet-tijdige betaling de wettelijke handelsrente in rekening te brengen alsmede aanspraak te maken op gemaakte gerechtelijke en buitengerechtelijke (incasso-)kosten.
Voorts heeft verweerder aangevoerd dat de declaraties, die doorgaans maandelijks zijn gestuurd, door eiseressen altijd zonder protest zijn behouden. Eerst nadat door verweerder de opdracht was teruggegeven, werden de openstaande declaraties ter discussie gesteld. Op verzoek zijn de urenspecificaties van de openstaande declaraties verstrekt. Het eerste verzoek daartoe kwam nadat de opdracht was teruggegeven.
Verweerder heeft in zijn verweer ook verwezen naar een e-mail van de administratrice van eiseressen van 26 november 2014 (productie 7 bij verweerschrift), waarin de administratrice de openstaande postenlijst van A Accountants aan verweerder toezendt met het verzoek om haar te berichten als het openstaande saldo niet zou kloppen. De bijlage bij die e-mail vermeldt een reeks facturen uit het tijdvak november 2012 tot en met november 2014, totaal be-

lopende € 25.737,84 incl. BTW.

Verweerder heeft, onder verwijzing naar deze en andere correspondentie, aangevoerd dat regelmatig afstemming plaatsvond van het openstaande saldo.

Verweerder heeft gesteld dat uit de declaraties is op te maken dat de tijdseenheden en tarieven, alsmede de werkzaamheden volstrekt normaal zijn voor een doorlopende opdracht.

Het opstellen van de jaarrekening 2014 en de redenen voor het neerleggen van de opdracht heeft verweerder als volgt toegelicht.

De jaarrekening 2014 was na een paar maanden in concept gereed. Er waren echter zaken waarover nadere informatie verschaft diende te worden, zoals voorziening voorraden, voorziening dubieuze debiteuren en er waren twijfels bij de voorraden auto's die op de voorraadlijst stonden. Ook het kassaldo ultimo 2014 gaf aanleiding tot vragen. Medio 2015 speelde het overlijden van de moeder van de heer B. Daarna zijn in oktober 2015 en januari 2016 gesprekken gevoerd.

Verklaringen en aanvullende informatie bleven uit.

Ter zake van de vragen over de conceptjaarrekening heeft verweerder verwezen naar correspondentie uit 2015 (productie 13 bij verweerschrift).

Verweerder heeft de opdracht neergelegd omdat eiseressen niet met de gewenste informatie over de brug kwamen.

- 5.8 Eiseressen hebben naar aanleiding van het verweer aangevoerd dat hen van vragen in verband met de conceptjaarrekening 2014 niet gebleken is. Zij hebben echter niet weersproken de door verweerder overgelegde correspondentie over de vragen met betrekking tot de jaarrekening te hebben ontvangen. Eiseressen hebben het op dit punt gevoerde verweer onvoldoende weersproken.
- De Raad verbindt hieraan de gevolgtrekking dat verweerder de opdracht niet op onjuiste gronden heeft neergelegd.
- 5.9 Ten aanzien van de bezwaren van eiseressen tegen de facturen overweegt de Raad als volgt. Uit de stukken blijkt dat eiseressen voor het eerst in de e-mail van de heer B van 20 mei 2016 bezwaar hebben gemaakt tegen de openstaande facturen. In die e-mail deelde de heer B het volgende aan verweerder mee: *“Hierbij geef ik aan, dat ik al je rekeningen van de afgelopen jaren betwist. Ik ben het compleet niet eens met de wijze waarop jij de afgelopen jaren mijn accountant bent geweest. (...) Je hebt mij totaal geen advies gegeven als accountant, maar wel alle rekeningen.”* De heer B deed in de e-mail een voorstel voor finale afwikkeling.
- Voor het eerst in de onderhavige procedure hebben eiseressen korte, concrete bezwaren geformuleerd tegen de in mei 2016 nog openstaande facturen, die naar aanleiding van het door verweerder aangespannen kort geding betaald zijn. Eiseressen hebben niet dan wel onvoldoende weersproken dat het openstaande saldo aan facturen regelmatig door verweerder met eiseressen werd afgestemd, onder meer blijkende uit de in het verweer aangehaalde e-mail

van de administratrice van eiseressen waarin door haar het op dat moment openstaande saldo werd gespecificeerd.

- 5.10 Het voorgaande leidt ertoe dat de Raad het verweer dat de facturen steeds zonder protest zijn behouden honoreert. Gelet op de betalingstermijn van 14 dagen had het op de weg van eiseressen gelegen om binnen die termijn, althans spoedig daarna, bezwaar te maken tegen een factuur indien zij het met de aard of kwaliteit van de verrichte werkzaamheden of de daarvoor in rekening gebrachte bedragen niet eens waren.

Dit vloeit voort uit de bepaling van artikel 6:89 Burgerlijk Wetboek.

Het algemeen geformuleerde bezwaar in de e-mail van 20 mei 2016 is in dit verband te laat en overigens geheel ongespecificeerd. De in het inleidende processtuk voor het eerst kenbaar gemaakte bezwaren zijn gezien het voorgaande ook te laat gemaakt.

In dit verband overweegt de Raad ook dat de omstandigheid dat eiseressen eerst nadat de opdracht was beëindigd, gevraagd hebben om specificaties van facturen een omstandigheid is die voor hun risico komt. Bij bezwaar tegen facturen hadden eiseressen immers veel eerder om specificaties kunnen vragen.

Voor zover het bezwaar van eiseressen zich richt tegen de drie rentefacturen van 1 mei 2016, verwerpt de Raad deze als onvoldoende gemotiveerd in het licht van de door verweerder aangehaalde bepaling uit de algemene voorwaarden die A Accountants aanspraak geeft op de wettelijke handelsrente ingeval van niet-betaling van een factuur binnen de daarvoor geldende betalingstermijn.

- 5.11 Vorenstaand oordeel brengt mee dat de Raad geen grond aanwezig acht voor terugbetaling van een deel van de door eiseressen in het zicht van het kort geding betaalde bedrag. De vordering bij randnummer 3.4a zal worden afgewezen.

Ad vorderingen sub 3.4b

- 5.12 Eiseressen hebben dit deel van de vordering toegelicht op basis van een vergelijking met het bedrag dat zij hebben teruggevorderd naar aanleiding van de betaling van € 41.779,35 (incl. BTW) in het zicht van het kort geding.

Eiseressen betwisten de facturen uit de periode 2010 tot 2013, die zij na een correctie berekenen op een totaal van € 65.796,88 (incl. BTW). Zij vorderen 36% (= € 15.192,87 : € 41.779,35) terug van de openstaande en betaalde facturen als gevorderd bij 3.4 sub a en vorderen een gelijk percentage terug van de facturen uit het tijdvak 2010 tot 2013.

In de toelichting hebben eiseressen zakelijk weergegeven het volgende aangevoerd. De argumentatie die verweerder aan de advocaat van eiseressen heeft overgelegd in het geschil met de RDW heeft geen toegevoegde waarde gehad voor het vaststellen van de schade. De overgelegde berekeningen hebben niet al te veel tijd in beslag genomen. Er hoeven geen uren

van verweerder te worden betaald want deze hebben geen toegevoegde waarde gehad. Verweerder heeft de heer B niets verteld over hoe om te gaan wanneer hij het niet eens is met facturen. Verweerder heeft de heer B in 2007 onjuist geadviseerd over de omzetting van zijn eenmanszaak naar een B.V.-structuur. Eiseressen hebben bezwaren tegen bepaalde in rekening gebrachte uren en een groot aantal gedeclareerde adviesuren zijn niet terecht. Eiseressen willen daarvoor schriftelijke bewijzen hebben.

Ondanks herhaald verzoek en toezeggingen van A Accountants werden de jaarcijfers 2012 niet aangeleverd in 2013, maar ergens in 2014, zodat de werkwijze van A Accountants de positie van eiseressen bij de bank heeft verslechterd. Dit geldt ook voor de jaarcijfers 2014, die tot juli 2016 niet zijn ontvangen.

- 5.13 Verweerder heeft de vorderingen weersproken op dezelfde gronden als aangevoerd bij de vorderingen ad 3.4a. Ten aanzien van de RDW-claim heeft verweerder voorts aangevoerd dat voor de werkzaamheden verweerdertarief van € 130,- is gehanteerd met welk tarief de heer B al jaren bekend was. De door verweerder voor deze kwestie berekende kosten zijn op basis van zijn aan de heer B verstrekte opgave aan hem vergoed. Uit door verweerder overgelegde e-mailberichten is op te maken dat het doorgaans buiten de macht van A Accountants lag dat de jaarcijfers later beschikbaar kwamen. Er zijn regelmatig besprekingen met de heer B gevoerd over onjuistheden in zijn administratie. Verweerder betwist de door eiseressen gestelde onheuse bejegening.
- 5.14 De gronden waarop de Raad heeft geconcludeerd tot afwijzing van de vorderingen sub 3.4a hebben ook hier te gelden. Eiseressen hadden, indien zij bezwaren hadden tegen de wijze van factureren of de werkzaamheden van verweerder in de jaren 2010 tot 2013, deze veel eerder kenbaar moeten maken. Het gaat niet aan dat eiseressen eerst in de onderhavige procedure met die bezwaren komen. Het argument dat verweerder niet heeft meegedeeld hoe eiseressen moesten handelen bij bezwaar tegen een factuur, treft geen doel, reeds omdat eiseressen (zelf) in het inleidende processtuk zijn ingegaan op de klachtenprocedure bij A Accountants.
- De Raad merkt op dat niet is gebleken van feiten of omstandigheden betreffende de facturen of de werkzaamheden die eiseressen eerst recent ter kennis zijn gekomen en waarvan zij niet eerder kennis hebben genomen of hebben kunnen nemen.
- 5.15 Het vorenstaande oordeel brengt mee dat de Raad ook hier het door verweerder gevoerde verweer honoreert. De vorderingen sub 3.4b zullen worden afgewezen.
- 5.16 De Raad stelt de procedurekosten definitief vast op € 1.785,-. De Raad zal bepalen dat deze kosten ten laste van eiseressen komen als in het ongelijk gestelde partijen en dat de kosten worden verrekend met het door eiseressen gestorte depot.

5.17 Deze beslissing berust op de artikelen 5, 20, 21 en 22 van de Verordening op de Raad voor Geschillen.

6. BESLISSING

De Raad voor Geschillen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants:

- wijst de vorderingen af;
- bepaalt dat de procedurekosten ten bedrage van € 1.785,- ten laste van eiseressen komen, alsmede dat deze kosten worden verrekend met het door eiseressen betaalde depot.
- verstaat dat het bepaalde in artikel 22 Verordening op de Raad voor Geschillen op deze beslissing van toepassing is.

Aldus gewezen door mr. G.P. van Ham, voorzitter, E.J. Siebers RA en mr. J.P. van der Voorn AA/RB, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. Rijpstra, secretaris, en door de voorzitter en de secretaris ondertekend op 6 maart 2017.

secretaris

voorzitter